

IV

(Tiedotteet)

NEUVOSTO

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN JA ELINTEN ANTAMAT TIEDOTTEET

Neuvoston päätelmät, annettu 12 päivänä toukokuuta 2009, eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista (ET 2020)

(2009/C 119/02)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

PALAUTTAA MIELEEN

Barcelonan Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2002 hyväksymän Koulutus 2010 -työohjelman, jolla luotiin – Lissabonin strategian puitteissa – ensimmäistä kertaa eurooppalaiselle koulutusyhteistyölle vahvat puitteet, jotka perustuvat yhteisiin tavoitteisiin ja joilla pyritään ennen kaikkea tukemaan kansallisten koulutusjärjestelmien parantamista kehittämällä täydentäviä EU:n tason välineitä, keskinäisen oppimisen avulla ja vaihtamalla hyviä käytäntöjä avoimen koordinoitimenetelmän puitteissa;

ja VAHVISTAA, että

edellä mainitun työohjelman yhteydessä tehty yhteistyö, Kööpenhaminan prosessi ja Bolognan prosessiin kuuluvat aloitteet mukaan luettuina, on johtanut merkittävään edistymiseen erityisesti elinikäiseen oppimiseen liittyvien kansallisten uudistusten tukemisessa, korkeakoulutuksen nykyaikaistamisessa sekä laatua, avoimuutta ja liikkuvuutta edistävien yhteisten eurooppalaisten välineiden kehittämisessä, mutta merkittäviä haasteita on edelleen jäljellä, jos Eurooppa aikoo päästä kunnianhimoiseen tavoitteeseensa tulla maailman kilpailukykyisimmäksi ja dynaamisimmaksi osaamiseen perustuvaksi taloudeksi;

KOROSTAA, että

1. koulutuksella on merkittävä tehtävä pyrittäessä vastaamaan niihin moniin sosioekonomisiin, demografisiin, ympäristöön liittyviin ja teknologisiin haasteisiin, jotka ovat Euroopan ja sen kansalaisten edessä nyt ja tulevina vuosina.
2. tehokas panostaminen inhimilliseen pääomaan koulutusjärjestelmien avulla on olennainen osa Euroopan strategiaa Lis-

sabonin prosessin keskeisen tavoitteen eli kestävästi kasvun ja työpaikkojen korkean tason saavuttamiseksi, samalla kun edistetään henkilökohtaisten mahdollisuuksien toteuttamista, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja aktiivista kansalaisuutta.

TOTEAA, että

1. samalla kun annetaan arvoa Euroopan monimuotoisuudelle ja sen tarjoamille ainutlaatuisille mahdollisuuksille sekä kunnioitetaan täysin jäsenvaltioiden vastuuta omista koulutusjärjestelmistään, ajankäytöillä eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisilla puitteilla, jotka perustuvat edistymiseen Koulutus 2010 -työohjelman yhteydessä, voitaisiin tehostaa yhteistyötä entisestään ja hyödyttää ja tukea jatkossakin jäsenvaltioiden koulutusjärjestelmiä vuoteen 2020 saakka.
2. koulutus on edesauttanut merkittävästi Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategian pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista. Prosessin tulevaa kehitystä ajatellen olisikin pyrittävä jatkamaan ponnisteluja sen varmistamiseksi, että koulutuksen yhteys laajempaan strategiaan säilyy. Eurooppalaisten yhteistyöpuitteiden on myös ratkaisevan tärkeää pysyä riittävän joustavina, jotta voidaan vastata nykyisiin ja tuleviin haasteisiin, myös vuoden 2010 jälkeiseen mahdolliseen uuteen strategiaan liittyviin haasteisiin.

PANEE MIELENKIINNOLLA MERKILLE

komission Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle antaman tiedonannon *Ajantasaiset strategiset puitteet eurooppalaiselle koulutusyhteistyölle* (1);

(1) Asiak. 17535/08 + ADD 1 + ADD 2.

ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että

1. eurooppalaisella yhteistyöllä olisi vuoteen 2020 ulottuvalla jaksolla ennen kaikkea tuettava sellaisten koulutusjärjestelmien edelleen kehittämistä jäsenvaltioissa, joilla pyritään varmistamaan
  - a) kaikkien kansalaisten henkilökohtaisten, sosiaalisten ja ammatillisten mahdollisuuksien toteuttaminen;
  - b) kestävä taloudellinen hyvinvointi ja työllistyvyys edistään samalla demokraattisia arvoja, sosiaalista yhteenkuuluvuutta, aktiivista kansalaisuutta ja kulttuurienvälisiä vuoropuhelua.
2. näitä tavoitteita olisi tarkasteltava maailmanlaajuisesta näkökulmasta. Jäsenvaltiot tunnustavat, että avoimuus muulle maailmalle on tärkeää ja edellytys globaalille kehitykselle ja vauraudelle, joka – tarjoamalla korkealaatuisia ja houkuttelevia koulutus- ja tutkimusmahdollisuuksia – auttaa Euroopan unionia saavuttamaan tavoitteensa tulla maailman johtavaksi tietoon perustuvaksi taloudeksi.
3. Euroopan koulutusyhteistyötä vuoteen 2020 ulottuvalla jaksolla olisi rakennettava strategisissa puitteissa, jotka käsittävät koulutusjärjestelmät kokonaisuudessaan elinikäisen oppimisen näkökulmasta. Elinikäistä oppimista olisi pidettävä peruseriaatteena puitteille, joiden on tarkoitus kattaa oppiminen kaikissa yhteyksissä – virallinen, epävirallinen tai arkioppiminen – ja kaikilla tasoilla varhaiskasvatuksesta ja kouluopetuksesta korkeakouluopetukseen, ammattikoulutukseen ja aikuis-koulutukseen.

Puitteissa olisi keskityttävä erityisesti seuraaviin neljään strategiseen tavoitteeseen (eritelty jäljempänä):

1. tehdään elinikäisestä oppimisesta ja liikkuvuudesta totta;
2. parannetaan koulutuksen laatua ja tehokkuutta;
3. edistetään tasapuolisuutta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja aktiivista kansalaisuutta;
4. edistetään luovuutta, innovointia ja yrittäjyyttä kaikilla koulutusasteilla.

4. Näyttöön perustuvaan päätöksentekoon kuuluu olennaisena osana, että etenemistä kohti asetettua tavoitetta seurataan säännöllisesti. Edellä mainittuihin strategisiin tavoitteisiin olisi liitettävä ajanjaksolla 2010–2020 indikaattorit ja keskimääräisen eurooppalaisen suoritustason viitearvot ("EU:n vertailuarvot"), jotka on esitetty tämän asiakirjan liitteessä I. Ne perustuvat olemassa oleviin vertailuarvoihin ja auttavat mittaamaan yleistä edistymistä Euroopan tasolla ja osoittamaan, mitä on saavutettu.

— Strateginen tavoite 1: Tehdään elinikäisestä oppimisesta ja liikkuvuudesta totta

Väestömuutosten asettamat haasteet ja tarve jatkuvasti päivittää ja kehittää taitoja muuttuvien taloudellisten ja sosiaalisten olosuhteiden mukaan edellyttävät elinikäiseen oppimiseen perustuvaa lähestymistapaa oppimiseen ja koulutusjärjestelmiä, jotka reagoivat paremmin muutoksiin ja ovat avoimempia muuhun maailmaan nähden. Samalla kun elinikäisen oppimisen alalla voidaan kehittää uusia aloitteita tulevien haasteiden huomioon ottamiseksi, meillä on olemassa aloitteissa, erityisesti johdonmukaisten ja kattavien elinikäisen oppimisen strategioiden täytäntöönpanossa on vielä edistytävä. Erityisesti on pyrittävä varmistamaan olennaisiin oppimistuloksiin perustuvien kansallisten tutkintoviitekehysten kehittäminen ja niiden linkittäminen eurooppalaiseen tutkintojen viitekehukseen, joustavampien oppimisväylien luominen, myös helpompi siirtyminen eri koulutussektorien välillä, sekä suurempi avoimuus epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen suhteen ja parempi läpinäkyvyys ja oppimistulosten tunnustaminen. On myös pyrittävä edistämään aikuiskoulutusta, parantamaan ohjausjärjestelmien laatua ja lisäämään oppimisen houkuttelevuutta yleensä muun muassa kehittämällä uusia oppimisen muotoja ja käyttämällä uusia opetus- ja oppimistekniikkoja.

Koska oppijoiden, opettajien ja opettajankouluttajien liikkuvuus on olennainen osa elinikäistä oppimista ja merkittävä keino lisätä ihmisten työllistyvyyttä ja sopeutumiskykyä, sitä olisi laajennettava vähitellen siten, että oppimiskäytännöt ulkomailla sekä Euroopassa että muualla maailmassa olisivat pikemminkin sääntö kuin poikkeus. Tässä olisi noudatettava liikkuvuutta koskevassa eurooppalaisessa laatusperuskirjassa vahvistettuja periaatteita. Tämän saavuttaminen edellyttää kaikilta osapuolilta uusia ponnisteluja esimerkiksi riittävän rahoituksen turvaamiseksi.

— Strateginen tavoite 2: Parannetaan koulutuksen laatua ja tehokkuutta

Korkeatasoisilla koulutusjärjestelmillä, jotka ovat sekä tehokkaita että tasapuolisia, on keskeinen merkitys Euroopan menestymisen ja työllistyvyyden edistämisen kannalta. Suurimpana haasteena on varmistaa, että kaikki omaksuvat avaintaidot, ja samalla kehittää kaikilla koulutusasteilla huippuosaamista ja vetovoimaa, jonka ansiosta Eurooppa voi säilyttää maailmanlaajuisesti vahvan asemansa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi kestäväällä tavalla on kiinnitettävä enemmän huomiota perustaitojen, kuten luku- ja laskutaidon tason nostamiseen, matematiikan, luonnontieteen ja

tekniikan houkuttelevuuden lisäämiseen sekä kielitaidon vahvistamiseen. Samalla on varmistettava opetuksen korkea laatu, huolehdittava riittävästä opettajien peruskoulutuksesta ja opettajien ja kouluttajien jatkuvasta ammatillisesta kehityksestä sekä tehtävä opetusalaista houkutteleva uravaliinta. On tärkeää myös parantaa oppilaitosten hallintoa ja johtoa ja kehittää tehokkaita laadunvarmistusjärjestelmiä. Korkeaan laatuun päästään vain käyttämällä julkisia ja tarvittaessa yksityisiä voimavaroja tehokkaalla ja kestäväällä tavalla ja edistämällä näyttöön perustuvia koulutuspolitiikoita ja -käytäntöjä.

— **Strateginen tavoite 3: Edistetään tasapuolisuutta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja aktiivista kansalaisuutta**

Koulutuspolitiikan olisi tarjottava kaikille kansalaisille henkilökohtaisista, sosiaalisista tai taloudellisista olosuhteista riippumatta tilaisuus hankkia, päivittää ja kehittää elämänsä aikana sekä suoraan työhön liittyviä taitoja että avaintaitoja, joita tarvitaan työllistymiseen, oppimisen jatkamiseen, aktiiviseen kansalaisuuteen ja kulttuurienväliseen vuoropuheluun. Koulutukseen liittyvää eriarvoisuutta olisi purettava tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta ja kohdennettua tukea ja tukemalla osallistavaa koulutusta. Koulutusjärjestelmissä olisi pyrittävä varmistamaan, että kaikki oppijat, myös heikommista lähtökohdista tulevat, erityisopetusta tarvitsevat ja maahanmuuttajat, saattavat opintonsa päätökseen, turvautumalla tarvittaessa uuden mahdollisuuden tarjoavaan koulutukseen ja yksilöityyn opetukseen. Koulutuksessa olisi edistettävä kulttuurienväliseen kanssakäymiseen liittyviä taitoja, demokraattisia arvoja ja perusoikeuksien ja ympäristön kunnioittamista sekä torjuttava kaikkia syrjinnän muotoja niin, että jokainen nuori pystyy myönteiseen kanssakäymiseen eritaustaisten tovereidensa kanssa.

— **Strateginen tavoite 4: Edistetään luovuutta, innovointia ja yrittäjyyttä kaikilla koulutusasteilla**

Sen lisäksi, että luovuus antaa henkilökohtaista tyydytystä, se on tärkein innovoinnin lähde, joka puolestaan tunnustetaan yhdeksi keskeisistä kestäväen talouskehityksen edistäjistä. Luovuus ja innovointi ovat ratkaisevan tärkeitä yrityskehitystoiminnalle ja sille, että Eurooppa pystyy kilpailemaan kansainvälisesti. Ensiksi on edistettävä sitä, että kaikki kansalaiset hankkivat sellaisia monialaisia avaintaitoja kuin digitaaliset taidot, oppimistaidot, aloitekyky ja yrittäjyys sekä kulttuuritietoisuus. Toiseksi on varmistettava, että koulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin muodostama osaamiskolmio toimii. Yritysmaailman ja koulutuksen ja tutkimuksen eri tasojen ja sektorien väliset kumppanuudet voivat auttaa painottamaan entistä paremmin niitä taitoja ja kykyjä, joita työmarkkinoilla tarvitaan, ja edistämään innovointia ja yrittäjyyttä kaikessa oppimisessa. Luovuuteen johtavan ilmapiirin aikaansaamiseksi ja ammatillisten ja sosiaalisten tarpeiden sekä yksilön hyvinvoinnin sovittamiseksi entistä paremmin yhteen olisi edistettävä laajempia oppimisyhteisöjä, joissa on mukana kansalaisyhteiskunnan ja muiden sidosryhmien edustajia.

ON LISÄKSI YHTÄ MIELTÄ SIITÄ, että

1. pyrittäessä saavuttamaan edellä kuvatut strategiset tavoitteet ja sitä kautta varmistamaan todellinen vaikutus kansallisiin uudistuksiin, vuoteen 2020 ulottuvalla jaksolla olisi noudatettava seuraavia periaatteita:

a) Eurooppalaista koulutusyhteistyötä olisi toteutettava elinikäisen oppimisen näkökulmasta käyttäen tehokkaasti avointa koordinoitimenetelmää ja kehittämällä eri koulutussektorien välisiä synergioita. Kunnioittaen täysin jäsenvaltioiden vastuuta omista koulutusjärjestelmistään ja eurooppalaisen koulutusyhteistyön vapaaehtoisuutta avoimessa koordinoitimenetelmässä olisi otettava huomioon

— edellä mainitut eurooppalaisen yhteistyön neljä strategista tavoitetta;

— yhteiset vertailuvälineet ja lähestymistavat;

— vertaisoppiminen ja hyvien käytäntöjen vaihtaminen, mihin kuuluu myös tulosten levittäminen;

— säännöllinen seuranta ja raportointi;

— kaikkien asiaankuuluvien eurooppalaisten virastojen ⁽¹⁾, eurooppalaisten verkostojen ja kansainvälisten järjestöjen ⁽²⁾ toimittama näyttö ja tiedot;

— yhteisön ohjelmien tarjoamien mahdollisuuksien tehokas hyödyntäminen erityisesti elinikäisen oppimisen alalla.

b) Eurooppalaisen koulutusyhteistyön tulisi olla relevanttia ja konkreettista. Sen olisi tuotettava selviä ja näkyviä tuloksia, joita olisi esitettävä, tarkasteltava ja levitettävä säännöllisesti ja järjestelmällisesti luoden näin pohjaa jatkuvalle arvioinnille ja kehittämiselle.

c) Ammattikoulutuksen alalla toteutettava Kööpenhaminan prosessi on tärkeä osa avoimen koordinoitimenetelmän mukaista eurooppalaista yhteistyötä. Prosessin tarkoituksen ja painopisteiden pitäisi edistää näissä puitteissa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

⁽¹⁾ Erityisesti Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus ja Euroopan koulutussäätiö.

⁽²⁾ Kun tekstissä viitataan OECD:hen, se tarkoittaa, että olisi varmistettava, että kaikilla jäsenvaltioilla on oikeus osallistua kyseisen järjestön toimintaan.

- d) Korkeakoulutuksen nykyaikaistamiseen tähtäävien jäsenvaltioiden pyrkimysten tukemiseksi ja eurooppalaisen korkeakoulutusalueen luomiseksi olisi pyrittävä myös tiiviiseen synergiaan Bolognan prosessin kanssa erityisesti laadunvarmistuksen, tutkintojen tunnustamisen, liikkuvuuden ja avoimuutta edistävien välineiden osalta.
- e) Tämän lisäksi olisi tarvittaessa pyrittävä poikkialaiseen yhteistyöhön EU:n koulutusalan aloitteiden ja koulutusalaan liittyvien toimialojen aloitteiden välillä – erityisesti työllisyyden, yrittäjyyden, sosiaalipolitiikan, nuorisopolitiikan ja kulttuurin aloilla. Erityisesti osaamiskolmion yhteydessä olisi kiinnitettävä huomiota koulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin välisiin synergioihin ja keskinäiseen täydentävyyteen eurooppalaisen tutkimusalueen tavoitteiden kanssa.
- f) Toimivaa yhteistyötä, jossa käytetään uusia, avoimia verkostoitumistapoja, tarvitaan paitsi asiaankuuluvien EU:n toimielinten välillä, myös kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, jotka voivat edesauttaa merkittäväällä tavalla politiikan suunnittelua, toteuttamista ja arviointia.
- g) Toimintapoliittista vuoropuhelua kolmansien maiden kanssa ja yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen kanssa olisi vahvistettava, koska niin saadaan uusia ideoita ja mahdollisuus vertailuun.
- h) Euroopan rakennerahastojen määrärahoja voidaan tarvittaessa käyttää koulutusjärjestelmien tehostamiseen strategisten kokonaistavoitteiden ja jäsenvaltioiden painopisteiden mukaisesti.
2. Avoimen koordinoitimenetelmän onnistuminen koulutuksen alalla riippuu jäsenvaltioiden poliittisesta tahdosta ja tehokkaista työmenetelmistä Euroopan tasolla. Tämä huomiota ottaen ja joustavuuden lisäämiseksi eurooppalaisessa yhteistyössä käytettyjen työmenetelmien olisi perustuttava seuraaviin periaatteisiin:
- a) Työskentelyjaksot: vuoteen 2020 ulottuva kausi jaetaan useisiin jaksoihin, joista ensimmäinen kattaa kolme vuotta eli vuodet 2009–2011.
- b) Painopistealat: Neuvosto hyväksyy kullekin jaksolle komission ehdotuksen pohjalta useita eurooppalaisen yhteistyön painopistealoja, jotka perustuvat strategiaan tavoitteisiin. Eurooppalaiset painopistealat suunnitellaan niin, että ne mahdollistavat joko laajan yhteistyön kaikkien jäsenvaltioiden välillä tai tiiviin yhteistyön suppeamman jäsenvaltioiden ryhmän välillä kansallisten painopisteiden mukaisesti. Näiden uusien puitteiden ensimmäisen jakson painopistealat esitetään tämän asiakirjan liitteessä II.
- c) Vastavuoroinen oppiminen: Eurooppalaista yhteistyötä edellä mainituilla painopistealoilla voidaan tehdä käyttäen esimerkiksi vertaisoppimistoimintaa, konferensseja ja seminaareja, korkean tason foorumeja tai asiantuntijaryhmiä, paneeleja, tutkimuksia ja analyyssejä sekä internet-pohjaista yhteistyötä, ja tarvittaessa asiaankuuluvat sidosryhmät voivat osallistua siihen. Kaikkia aloitteita olisi kehitettävä selkeiden toimeksiantojen, aikataulujen ja tuossuunnitelmien pohjalta, joita komissio ehdottaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa (ks. myös f alakohta jäljempänä).
- d) Tulosten levittäminen: Näkyvyyden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi kansallisella ja Euroopan tasolla yhteistyön tulokset levitetään laajasti kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kesken, ja tarvittaessa niistä keskustellaan pääjohtaja- tai ministeritasolla.
- e) Edistymisraportit: Kunkin jakson lopussa – ja uusien puitteiden ensimmäisen jakson tapauksessa aikaisintaan vuoden 2012 alussa – neuvoston ja komission olisi laadittava yhteinen raportti. Siinä arvioidaan, miten näiden puitteiden mukaisissa tavoitteissa on edistytty viimeisimmän jakson aikana ja/tai erityisellä aihealueella, jonka komissio määrittelee yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa (ks. myös f alakohta jäljempänä). Yhteisten raporttien olisi perustuttava jäsenvaltioiden laatimiin kansallisiin raportteihin ja olemassa oleviin tietoihin ja tilastoihin. Yhteisiin raportteihin voidaan jatkossa sisällyttää yksittäisten jäsenvaltioiden erilaisia tilanteita koskevia asia-analyyssejä niiden täydellä suostumuksella. Yhteisiä raportteja olisi myös käytettävä pohjana uusien painopisteiden laadimiselle seuraavaa jaksoa varten.
- f) Prosessin seuranta: Edistääkseen tuloksiin pääsemistä avoimen koordinoitimenetelmän avulla ja menetelmän omaksumista sekä kansallisella että Euroopan tasolla jäsenvaltiot ja komissio tekevät tiivistä yhteistyötä ohjatakseen, viedäkseen eteenpäin ja arvioidakseen prosessia ja sen tuloksia.
3. Neuvosto voi tarkistaa ja tarvittaessa mukauttaa strategisia puitteita, myös vertailuarvoja ja työmenetelmiä, ottaen huomioon mahdolliset uudet merkittävät kehityssuuntaukset Euroopassa, erityisesti vuoden 2010 jälkeistä EU:n kasvu- ja työllisyysstrategiaa koskevat päätökset.

KEHOTTA A NÄIN O L L E N J Ä S E N V A L T I O I T A

1. työskentelemään yhdessä komission tuella ja näissä päätelmissä kuvattua avointa koordinoitimenetelmää käyttäen eurooppalaisen koulutusyhteistyön tehostamiseksi vuoteen 2020 ulottuvalla kaudella edellä kuvattujen neljän strategisen tavoitteen, periaatteiden ja työmenetelmien pohjalta sekä kutakin jaksoa varten sovittujen painopistealojen pohjalta (ensimmäisen, vuodet 2009–2011 kattavan jakson painopistealat on kuvattu liitteessä II).

2. harkitsemaan kansallisten painopisteiden pohjalta kansallisen tason toimenpiteitä, joilla pyritään strategisissa puitteissa kuvattujen tavoitteiden saavuttamiseen ja edesautetaan näiden päätelmien liitteessä I määritettyjen EU:n vertailuarvojen yhteistä saavuttamista. Pohtimaan myös, voiko vastavuoroinen oppiminen Euroopan tasolla olla innoittajana suunniteltaessa kansallisia koulutuspolitiikkoja.

KEHOTTA A KOMISSIOTA

1. työskentelemään jäsenvaltioiden kanssa ja tukemaan niitä vuoteen 2020 ulottuvalla kaudella niiden tehdessä näissä puitteissa yhteistyötä edellä kuvattujen neljän strategisen tavoitteen, periaatteiden ja työmenetelmien sekä liitteissä I ja II kuvattujen vertailuarvojen ja sovitujen painopistealojen pohjalta.
2. tarkastelemaan erityisesti yhteisissä edistymisraporteissa, missä määrin näiden puitteiden tavoitteet on saavutettu, ja tekemään lisäksi vuoden 2010 kuluessa arvion siitä, miten

Koulutus 2010 -työohjelman yhteydessä hyväksytyjen vertailuarvojen saavuttamisessa on edistytty.

3. laatimaan ehdotuksia mahdollisiksi vertailuarvoiksi liikkuvuuden, työllistyvyyden ja kielten oppimisen alalla, kuten liitteessä I esitetään.
4. työskentelemään jäsenvaltioiden kanssa sen tarkastelemiseksi, miten voidaan parantaa olemassa olevia indikaattoreita, myös opintonsa keskeyttäneitä koskevia indikaattoreita, ja antaa vuoden 2010 loppuun mennessä neuvostolle selvityksen siitä, missä määrin neuvoston toukokuussa 2007 ⁽¹⁾ vahvistamien indikaattoreiden ja viitearvojen johdonmukaisia puitteita voitaisiin mukauttaa sen varmistamiseksi, että ne ovat johdonmukaisia nyt käsiteltävänä olevien puitteiden strategisten tavoitteiden kanssa. Tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota luovuuden, innovoinnin ja yrittäjyyden aloihin.

⁽¹⁾ Neuvoston päätelmät, annettu 25 päivänä toukokuuta 2007, Lissabonissa asetettujen koulutusalan tavoitteiden edistymisen seurantaan tarkoitettujen indikaattoreiden ja viitearvojen yhdenmukaisesta luettelosta (EUVL C 311, 21.12.2007, s. 13–15.)

LIITE I

**KESKIMÄÄRÄISEN EUROOPPALAISEN SUORITUSTASON VIITEARVOT
(EU:n vertailuarvot)**

Edistyksen seuraamiseksi ja haasteiden tunnistamiseksi sekä osana näyttöön perustuvaa toimintapolitiikkaa edellä olevissa päätelmissä kuvattuja strategisia tavoitteita kaudelle 2010–2020 olisi tuettava joukolla keskimääräisen eurooppalaisen suoritusasteen viitearvoja (EU:n vertailuarvot).

Nämä vertailuarvot perustuvat olemassa oleviin arvoihin ⁽¹⁾, jotka on vahvistettu Koulutus 2010 -työohjelmassa. Niiden tulisi perustua yksinomaan vertailukelpoisiin tietoihin ja ottaa huomioon yksittäisissä jäsenvaltioissa vallitsevat erilaiset tilanteet. Niitä ei pitäisi nähdä konkreettisina tavoitteina, joita yksittäisten maiden olisi saavutettava vuoteen 2020 mennessä. Jäsenvaltioita pyydetään pikemminkin pohtimaan, miten ja missä määrin ne voivat kansallisin toimin vaikuttaa EU:n vertailuarvotavoitteiden yhteiseen saavuttamiseen kansallisten painopisteiden pohjalta ja vaihtuvat taloudelliset tilanteet huomioon ottaen.

Jäsenvaltiot hyväksyvät tältä pohjalta seuraavat viisi vertailuarvoa:

Aikuisten osallistuminen elinikäiseen oppimiseen

Jotta lisättäisiin aikuisten, erityisesti vähäisen ammattitaidon omaavien osallistumista elinikäiseen oppimiseen,

— vuoteen 2020 mennessä aikuisista keskimäärin vähintään 15 prosentin olisi osallistuttava elinikäiseen oppimiseen ⁽²⁾.

Perustaidoissa heikosti menestyvät

Jotta varmistettaisiin, että kaikki oppijat saavuttavat riittävän tason perustaidoissa, erityisesti lukemisessa, matematiikassa ja luonnontieteissä,

— vuoteen 2020 mennessä lukemisessa, matematiikassa ja luonnontieteissä ⁽³⁾ heikosti menestyvien 15-vuotiaiden osuuden olisi oltava alle 15 prosenttia.

Korkea-asteen opinnot suoritaneet

Ottaen huomioon, että korkeakoulutuksen suorittaneita tarvitaan lisääntyvässä määrin mutta että ammattikoulutus on yhtä lailla tärkeää,

— vuoteen 2020 mennessä vähintään 40 prosentilla 30–34-vuotiaista olisi oltava korkea-asteen koulutus ⁽⁴⁾.

Opintonsa keskeyttäneet

Pyrittäessä varmistamaan, että mahdollisimman moni oppija saattaa opintonsa päätökseen,

— vuoteen 2020 mennessä opintonsa keskeyttäneiden osuuden ⁽⁵⁾ olisi oltava alle 10 prosenttia.

Varhaiskasvatus

Pyrittäessä lisäämään erityisesti heikommista lähtökohdista olevien osallistumista myöhempää koulumenestystä helpottamaan varhaiskasvatukseen

— vuoteen 2020 mennessä vähintään 95 prosentin nelivuotiaista ja sitä vanhemmista alle kouluikäisistä olisi osallistuttava varhaiskasvatukseen.

⁽¹⁾ Neuvoston päätelmät, annettu 5. ja 6. toukokuuta 2003, keskimääräistä eurooppalaista suoritusasteesta koskevista koulutuksen viitearvoista (benchmarks) (asiak. 8981/03).

⁽²⁾ Niiden 25–64-vuotiaiden osuus, jotka ovat osallistuneet koulutukseen tutkimusta edeltävien neljän viikon aikana (Eurostat/työvoimatutkimus). Myös aikuiskoulutustutkimuksessa kerätyt tiedot aikuisten osallistumisesta elinikäiseen oppimiseen voivat olla hyödyllisiä.

⁽³⁾ Lähde: OECD/PISA. (Olisi varmistettava, että kaikilla jäsenvaltioilla on oikeus osallistua tällaiseen toimintaan). Asiaa koskevia indikaattoreita tarkastellaan erikseen.

⁽⁴⁾ Niiden 30–34-vuotiaiden osuus, jotka ovat saattaneet onnistuneesti päätökseen korkea-asteen opinnot (kansainvälisen koulutusluokituksen (ISCED) tasot 5 ja 6). (EUROSTAT, UOE).

⁽⁵⁾ Niiden 18–24-vuotiaiden osuus, joilla on vain ylemmän perusasteen koulutus tai vähemmän ja jotka eivät ole enää missään koulutuksessa. (EUROSTAT/työvoimatutkimus). Olisi pyrittävä parantamaan tietojen laatua, myös tarkastelemalla täydentävien tietolähteiden käyttämisen soveltuvuutta.

Lisäksi neuvosto pyytää komissiota jatkamaan työtä seuraavilla aloilla:

Liikkuvuus

Oppijoiden liikkuvuus on yleisesti tunnustettu lisäarvo, ja tällaisen liikkuvuuden lisäämiseksi komissiota pyydetään esittämään neuvostolle ehdotus vertailuarvoksi tätä alaa varten vuoden 2010 loppuun mennessä. Siinä olisi aluksi keskityttävä maiden väliseen fyysiseen liikkuvuuteen korkea-asteen koulutuksen alalla, otettava huomioon sekä määrälliset että laadulliset näkökohdat ja hyödynnettävä Bolognan prosessissa toteutettuja ponnisteluja ja sovittuja tavoitteita, kuten viimeksi Leuvenin ja Louvain-la-Neuven konferenssissa korostettiin ⁽¹⁾. Komissiota pyydetään samalla tutkimaan mahdollisuutta sisällyttää tähän vertailuarvoon ammattikoulutus ja opettajien liikkuvuus.

Työllistyvyys

Työllistyvyyden edistäminen koulutuksen avulla on tärkeää nykyisiin ja tuleviin työmarkkinahaasteisiin vastaamiseksi. Komissiota pyydetäänkin esittämään neuvostolle ehdotus tätä alaa koskevaksi mahdolliseksi EU:n vertailuarvoksi vuoden 2010 loppuun mennessä.

Kielten oppiminen

Kuten Barcelonan Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2002 antamissa päätelmissä todetaan, kahden vieraan kielen oppiminen jo varhaisesta iästä on tärkeää. Komissiota pyydetään esittämään neuvostolle vuoden 2012 loppuun mennessä ehdotus tätä alaa koskevaksi mahdolliseksi vertailuarvoksi meneillään olevan kielitaitoa koskevan työn pohjalta ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Korkea-asteen koulutuksesta vastaavien eurooppalaisten ministereiden konferenssin tiedote, Leuven ja Louvain-la-Neuve, Belgia, 28. ja 29. huhtikuuta 2009.

⁽²⁾ Neuvoston päätelmät eurooppalaisesta kielitaitoindikaattorista, EUVL C 172, 25.7.2006, s. 1.

LIITE II

EUROOPPALAISEN KOULUTUSYHTEISTYÖN PAINOPISTEALAT ENSIMMÄISELLÄ JAKSOLLA 2009–2011

ET 2020 -puitteiden mukaisten neljän strategisen tavoitteen saavuttamiseksi olisi painopistealojen määrittelyllä tiettyä työskentelyjaksoa varten tehostettava eurooppalaista koulutusyhteistyötä ja otettava huomioon jäsenvaltioiden yksilölliset tarpeet erityisesti uusissa olosuhteissa ja uusien haasteiden ilmetessä.

Edellä olevan "on lisäksi yhtä mieltä" -osion 2 kohdan b ja c alakohdassa mainitut ja jäljempänä eritellyt painopistealat vastaavat tarvetta:

- i) jatkaa yhteistyötä aloilla, joilla on edelleen keskeisiä haasteita;
- ii) kehittää yhteistyötä tämän nimenomaisen työskentelyjakson aikana erityisen tärkeinä pidetyillä aloilla.

Jäsenvaltiot valitsevat omien painopistealojensa mukaisesti ne työskentely- ja yhteistyöalueet, joihin ne haluavat osallistua yhteisessä seurantatyössä. Jos jäsenvaltiot katsovat sen tarpeelliseksi, työtä erityisillä painopistealoilla voidaan jatkaa seuraavilla työskentelyjaksoilla.

Strateginen tavoite 1: Tehdään elinikäisestä oppimisesta ja liikkuvuudesta totta

Jatketaan työtä seuraavilla aloilla:

- *Elinikäisen oppimisen strategiat:* Saatetaan kansallisten elinikäisen oppimisen strategioiden toteuttamisprosessi päätökseen ja kiinnitetään erityistä huomiota epävirallisen ja arkioppimisen tunnustamiseen ja opinto-ohjaukseen.
- *Eurooppalainen tutkintojen viitekehys:* Euroopan parlamentin ja neuvoston huhtikuussa 2008 antaman suosituksen ⁽¹⁾ mukaisesti liitetään kaikki kansalliset järjestelmät eurooppalaiseen viitekehykseen vuoteen 2010 mennessä. Edistetään oppimistuloksiin perustuvaa tapaa käsitellä normeja ja tutkintoja, arviointi- ja validointimenettelyjä, opintosuoritusten siirtoa, opetussuunnitelmia ja laadun varmistamista.

Kehitetään yhteistyötä seuraavilla aloilla:

- *Oppijoiden liikkuvuuden laajentaminen:* Pyritään yhteistyössä poistamaan asteittain esteitä oppijoiden liikkuvuudelta Euroopassa ja koko maailmassa ja lisäämään mahdollisuuksia siihen sekä korkea-asteella että muilla koulutusasteilla, muun muassa ottamalla käyttöön uusia tavoitteita ja rahoitusvälineitä ottaen samalla huomioon heikommista lähtökohdista olevien erityistarpeet.

Strateginen tavoite 2: Parannetaan koulutuksen laatua ja tehokkuutta

Jatketaan työtä seuraavilla aloilla:

- *Kielten oppiminen:* Pyritään siihen, että kansalaiset pystyvät viestimään äidinkieltänsä lisäksi kahdella kielellä, edistetään tarvittaessa kielenopetusta ammatillisessa ja aikuiskoulutuksessa, ja järjestetään maahanmuuttajille mahdollisuus oppia isäntämaan kieltä.
- *Opettajien ammatillinen kehitys:* Keskitytään uusien opettajien peruskoulutuksen laatuun ja tukemiseen uran alkuvaiheessa ja opettajien, kouluttajien ja muun opetushenkilöstön (esimerkiksi johtamis- tai ohjaustoimintaan osallistuvien) ammatillisten täydennyskoulutusmahdollisuuksien laadun parantamiseen.
- *Hallinto ja rahoitus:* Edistetään korkeakoulutuksen nykyaikaistamissuunnitelmaa (koskee myös opetussuunnitelmia) ja ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen viitekehystä ja kehitetään koulutustarjonnan laatua aikuiskoulutuksen alalla, henkilöstö mukaan luettuna. Edistetään näyttöön perustuvan politiikan ja toimintatavan soveltamista ja pyritään erityisesti osoittamaan julkisten ja tarvittaessa yksityisten investointien kestävyys.

Kehitetään yhteistyötä seuraavilla aloilla:

- *Perustaidot lukemisessa, matematiikassa ja luonnontieteissä:* Tutkitaan ja levitetään olemassa olevia hyviä käytäntöjä ja tutkimustuloksia, jotka koskevat koululaisten lukutaitoa, ja tehdään johtopäätöksiä lukutaidon parantamistavoista koko EU:ssa. Tehostetaan yhteistyötä, jolla pyritään lisäämään matematiikan ja luonnontieteiden opiskelua korkeammilla koulutusasteilla sekä tehostamaan luonnontieteiden opetusta. Perustaitojen, myös aikuisten perustaitojen tason nostamiseksi tarvitaan konkreettisia toimia.
- *Uudet taidot uusia työpaikkoja varten:* Varmistetaan, että tulevien taitotarpeiden arviointi ja työmarkkinoiden tarpeiden tyydyttäminen otetaan riittävästi huomioon koulutussuunnittelussa.

⁽¹⁾ EUVL C 111, 6.5.2008, s. 1.

Strateginen tavoite 3: Edistetään tasapuolisuutta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja aktiivista kansalaisuutta

Jatketaan työtä seuraavilla aloilla:

- *Opintonsa keskeyttäneet:* Tehostetaan ennaltaehkäisyä, tiivistetään yleissivistävän ja ammatillisen koulutussektorin yhteistyötä ja poistetaan esteet koulutukseen palaamisen tieltä.

Kehitetään yhteistyötä seuraavilla aloilla:

- *Esiopetus:* Edistetään esiopetuksen yleistä ja tasapuolista saatavuutta ja parannetaan opetustarjonnan ja opettajille annettavan tuen laatua.
- *Maahanmuuttajat:* Edistetään keskinäistä oppimista maahanmuuttajataustaisten oppijoiden koulutukseen liittyvistä hyvistä toimintamalleista.
- *Erityisopetusta tarvitsevat:* Tuetaan osallistavaa koulutusta ja yksilöityä opetusta oikea-aikaisella tuella, erityistarpeiden varhaisella havaitsemisella ja hyvin koordinoituilla palveluilla. Integroidaan palvelut yleiseen kouluopetukseen ja huolehditaan mahdollisuuksista jatkaa koulutusta.

Strateginen tavoite 4: Edistetään luovuutta, innovointia ja yrittäjyyttä kaikilla koulutusasteilla

Jatketaan työtä seuraavilla aloilla:

- *Monialaiset avaintaidot:* Euroopan parlamentin ja neuvoston joulukuussa 2006 antaman suosituksen ⁽¹⁾ mukaisesti kiinnitetään opetussuunnitelmissa, arvioinneissa ja tutkinnoissa enemmän huomiota monialaisiin avaintaitoihin.

Kehitetään yhteistyötä seuraavilla aloilla:

- *Innovaatiomyönteiset laitokset:* Edistetään luovuutta ja innovointia kehittämällä erityisiä opetus- ja oppimismenetelmiä (mukaan lukien uusien tieto- ja viestintäteknisten välineiden käyttö ja opettajankoulutus).
- *Kumppanuus:* Kehitetään koulutuksen tarjoajien ja yritysten, tutkimuslaitosten, kulttuurialan toimijoiden ja luovien toimialojen yhteistyötä ja edistetään osaamiskolmion toimivuutta.

⁽¹⁾ EUVL L 394, 30.12.2006, s. 10.